

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/113/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116209815
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4116209815.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, samosudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú R. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, M. a otca O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XXX, M., o návrhu matky na udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd dáva za otca súhlas matke maloletej R. Z., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa na priezvisko C..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka - matka maloletého dieťaťa sa svojim návrhom osobne podaným na Okresný súd Nitra dňa 19.04.2016 domáhala, aby súd schválil zmenu priezviska maloletej R. Z. na R. C.. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec nejaví o dieťa žiadny záujem, nie sú v žiadnom kontakte, ani si riadne neplní vyživovaciu povinnosť. Dňa 13.06.2013 uzavrela manželstvo s P. C., majú spolu dve maloleté deti a chce, aby sa aj maloletá R. volala C..

Matka vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že návrh na zmenu priezviska maloletého dieťaťa podala z toho dôvodu, že dcéra ju sama oslovila, že by chcela mať rovnaké priezvisko ako má ona s manželom a ich spoločné deti. Dcéra jej povedala, že aj deti v škole riešia, prečo má iné priezvisko ako má ona a jej súrodenci. Aj jej deti, hlavne mladšia dcéra sa jej pýta, prečo nemajú rovnaké priezviská. Skutočnosť, že majú rozdielne priezviská s dieťaťom jej robí problémy v úradnom styku. Od otca dieťaťa s maloletou odišla, keď mala maloletá pol roka. V roku 2006 boli súdom upravené práva a povinnosti rodičov k dieťaťu, styk však upravený súdnou cestou nebol. Otec sa domáhal stretnutia s dieťaťom asi jedenkrát. Neskôr musela zasahovať aj polícia, keď sa otec domáhal stretnutí. Teraz už nie sú spolu v žiadnom kontakte, len sa stretávajú na ulici na ktorej obaja bývajú. Otec dieťa neosloví, neprihovorí sa jej. Vyživovaciu povinnosť si plní v súdom určenej výške 50 eur. Má však nedoplatok na výživnom cca 600 eur z roku 2014, ktorý nespláca. O dieťa neprejavuje žiaden záujem, maloletá mala prvé sväté prijímanie, neprišiel sa na ňu pozrieť, rovnako nijako nereaguje na jej sviatky ani Vianoce. S manželom bývajú v spoločnej domácnosti asi od roku 2006 a dňa 13.06.2013 uzavreli manželstvo. Z ich manželstva pochádzajú 2 deti a to maloletý P. C., nar. XX.XX.XXXX a M. C., nar. XX.XX.XXXX. Manžel súhlasí s tým, aby dieťa malo priezvisko C.. Majú vytvorený pekný vzťah. Dieťa ho oslovuje tatino. Vie, že to nie je jej biologický otec.

Matka dieťaťa v záverečnom návrhu uviedla, že žiada súd, aby jej udelil súhlas so zmenou priezviska. Poukázala na to, že sa vydala, rovnako dieťa prejavilo záujem mať totožné priezvisko s matkou a

ostatnými súrodencami. Myslí si, že to bude v prospech dieťaťa. Otec zanedbal svoj vzťah s maloletou, nie je medzi nimi vytvorený vzťah, preto prišlo k odcudzeniu.

Otec dieťaťa vypočutý ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že mal záujem sa s dieťaťom stretávať, bojoval o to. Keď súd upravoval ich práva a povinnosti k dieťaťu, kontakt sa mal uskutočňovať za prítomnosti psychológa, nakoniec sa však dohodli, že úpravu styku nežiadali. Dieťa nechcel oslovovať, rovnako ani matku, pretože mal obavu, že matka na neho zavolá políciu. S maloletou sa stretávajú len na ulici, ale neprihovára sa jej, ani ju neoslovuje. Má obavu, aby to nebolo zneužitie voči nemu. Vyživovaciu povinnosť k dcére si plní. Zameškané výživné má, nie však v takej výške, ako uvádza matka. Bol odsúdený pre trestný čin zanedbania povinnej výživy na podmienený trest odňatia slobody. S matkou dieťaťa neboli manželia, na priezvisku dieťaťa sa dohodli pri jej narodení. Matka dieťaťa chce zobrať dieťaťu jeho priezvisko, stále ho vláči po súdoch, vyžaduje však aby na dieťa platil. Ak chce mať priezvisko ako má jej manžel a jej deti, nech si ju osvojí. V súčasnej dobe žije s družkou v spoločnej domácnosti, spolu majú 2 deti - Y. Z., nar. XX.XX.XXXX a C. Z., nar. XX.XX.XXXX, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť. Deti nie sú v žiadnom kontakte s maloletou R.. Vo vzťahu k Prvému svätému prijímaniu dodal, že nemal vedomosť o jeho uskutočnení. Ohľadne maloletej sa nechodí informovať do školy, ani k lekárovi.

V záverečnom návrhu otec uviedol, aby súd návrh matky zamietol a žiadal ponechať priezvisko maloletej, tak ako sa dohodli pri jej narodení.

Svedok P. C., manžel matky maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že o maloletú sa stará od prvého roku jej života. So zmenou priezviska súhlasí, pretože zmenu priezviska chce kvôli dieťaťu, aby mala rovnaké priezvisko ako majú oni. R. mu sama povedala, že aj deti v škole riešia, prečo má iné priezvisko ako majú oni. Dokonca aj jeho mladšia dcéra prišla zo školy s tým, že R. nie je jej sestra, pretože sa nevolá rovnako. Žijú ako rodina, berie ju ako svoju. Všetci majú rovnaké priezvisko (C.), len R. tam trčí so svojim priezviskom ako ovca. S Carmen má vytvorený dobrý vzťah, ona ho berie ako svojho otca, aj ho tak oslovuje. Myslí si, že pán Z. je otcom len na papieri, nespráva sa ako otec. Okrem jediného kontaktu, ktorý bol doporučený zo strany súdu, počas celého ich spolužitia nezaznamenal snahu o zblíženie sa s dieťaťom. Nekontaktuje ju ani cez sociálnu sieť, ani iným spôsobom. Platí len výživné 50 eur a to je všetko.

Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol, aby súd návrhu matky vyhovel z dôvodu, toho, že dieťa sa samé vyjadri, že má záujem volať sa ako jej matka a otčim a obaja súrodenci, ku ktorým má vytvorený pozitívny vzťah. Zmena priezviska bude potvrdením začlenením sa dieťaťa do rodiny, v ktorej žije. Naopak s otcom dieťaťa nemá vytvorený žiadny vzťah, nie je medzi nimi vytvorená citová väzba. Otec dieťaťa od poslednej úpravy práv a povinností nemal záujem riešiť kontakty s dieťaťom súdnou cestou, ak mu matka bránila v styku s dieťaťom. Nie sú spolu 10 rokov v žiadnom kontakte okrem stretnutia na ulici. Otec s dieťaťom nezdieľa žiadne životné situácie, úspechy, prípadne nie je nápomocný pri riešení problémov dieťaťa. Je v záujem mal. aby mala rovnaké priezvisko ako má matka a jej súrodenci, rovnako ako manžel matky, s ktorým žije od narodenia.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a svedka, ako aj oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 19.04.2016 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

-rodným listom maloletej R. Z.,

-správou z pohovoru s maloletou R. Z.,

-rodnými listami detí otca,

-rodnými listami detí matky,

-sobášnym listom matky

-pripojeným spisom Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/26/2015 a z neho rozsudok zo dňa 18.06.2015, 11P/174/2014 a z neho rozsudok zo dňa 26.01.2015, 24P/241/2011 a z neho rozsudok zo dňa 06.12.2011, 11P/311/2010, 11P/43/2010, 11P/56/2006

a zistil tento skutkový a právny stav:

Maloletá R. Z., nar. XX.XX.XXXX pochádza z partnerského spolužitia matky M. C. a otca O. Z.. Matka sa s maloletou R. odsťahovala zo spoločnej domácnosti, v ktorej žila spoločne s otcom dieťaťa v roku 2004. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 13P/368/2004-25 zo dňa 17.01.2006 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu sumou 1.500 Sk mesačne,

vždy do 15-teho dňa v mesiaci. Rodičia maloletej sa striedavo domáhali úpravy a práv a povinností k dieťaťu. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 11P/43/2010-12 zo dňa 14.06.2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 6Cop/44/2010-25 bol návrh matky na zmenu priezviska maloletej R. zamietnutý. Konanie vedené na Okresnom súde Nitra sp. zn. 11P/311/2010 o návrhu otca na úpravu styku bolo uznesením č.k. 11P/311/2010-26 zo dňa 06.06.2011 bolo zastavené po späťvzati návrhu otcom. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 24P/241/2011-31 zo dňa 06.12.2011, súd návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú R. zamietol. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 11P/174/2014-99 zo dňa 26.01.2015 súd návrh otca na zníženie výživného na maloletú R. zamietol.

Maloletá R. Z. žije v spoločnej domácnosti s matkou, manželom matky P. C. a ich dvomi maloletými deťmi P. C., nar. XX.XX.XXXX a M. C., nar. XX.XX.XXXX. Manželstvo matky dieťaťa bolo uzatvorené dňa 13.07.2013. V spoločnej domácnosti manželia žijú od r. 2005, odkedy zabezpečujú spoločnú starostlivosť o maloletú R..

Z pohovoru s maloletou R. Z. realizovaného prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra (ďalej len ÚPSVR Nitra) dňa 13.05.2016 súd zistil, že maloletá už dlhší čas chodí za mamou s prosbou, žeby sa chcela volať C., nakoľko všetci sú C. a ona jediná Z.. Zo správy vyplynulo aj to, že otca pozná, nakoľko býva na tej istej ulici, ako ona. S otcom sa však nestretáva, len prejdú okolo seba, ale nepozdravia sa. Otca si veľmi nepamätá, nemá k nemu vytvorený žiadny citový vzťah. Otcom nazýva maminho manžela P. C., ktorého volá "tati". Má k nemu vytvorený pekný vzťah.

Otec maloletého dieťaťa žije takisto v obci M. so svojou družkou a ich maloletými deťmi Y. Z., nar. XX.XX.XXXX a C. Z., nar. XX.XX.XXXX. V súčasnej dobe má tri vyživovacie povinnosti. S maloletou R. nie je v žiadnom kontakte, nenavštevuje ju, stretáva ju iba na ulici, keďže žije na tej istej ulici ako maloletá. S maloletou bol od rozchodu s matkou dieťaťa v osobnom kontakte len raz, keď mala 7 rokov počas súdneho konania o úpravu styku. Odvtedy sa o dieťa nezaujímal, sa nechodí sa informovať do školy, ani k lekárovi. Vyživovaciu povinnosť k dieťaťu si plní v súdom určenej výške, nad rámec určeného výživného neprispieva. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.1T/26/2015-149 zo dňa 18.06.2015, právoplatný v ten istý deň, bol otec maloletej O. Z. odsúdený pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, nakoľko si riadne v období 01.02.2013 až 31.08.2014 neplnil vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletej R., pričom mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu na 2 roky, zároveň aj povinnosť v skúšobnej dobe uhradiť dlh na výživnom vo výške 671,01 eur. Dlžné výživné otec zatiaľ neuhradil.

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 6 odsek 7 Zákona o mene a priezvisku č. 300/1993 Z.z, zmena mena alebo zmena priezviska, na ktorú je potrebné povolenie, sa v matrike vykoná na základe predloženia právoplatného rozhodnutia o zmene mena alebo zmene priezviska.

Podľa § 8 Zákona o mene a priezvisku č. 300/1993 Z.z., zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky bol podaný dôvodne. Súd nemôže zmeniť priezvisko dieťaťa, na ktorom sa rodičia dohodli pri narodení dieťaťa, môže len udeliť súhlas rodičovi k podaniu žiadosti na zmenu priezviska namiesto rodiča, ktorý nesúhlasí so zmenou priezviska dieťaťa (v tomto prípade za otca). V takýchto prípadoch sa jedná o nezhodu (nedohodu) rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Na povolenie zmeny priezviska nie je právny nárok, pričom súd dá súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov (proti vôli druhého rodiča) len vtedy, ak sú na to závažné dôvody. Týmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa má, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem

a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšie výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržoval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. V konaní boli tieto dôvody preukázané.

Matka maloletej uzatvorila v roku 2013 manželstvo s novým partnerom, s ktorým žije v spoločnej domácnosti od r. 2005, prevzala priezvisko manžela. Z ich manželstva pochádzajú dve maloleté deti. Maloletá vyjadrila spokojnosť v novej rodine, pekný vzťah k manželovi matky, čo potvrdila nielen matka, ale aj manžel matky vypočutý ako svedok, sama žiadala zmenu a vyjadrila súhlas s tým, aby mala priezvisko ako všetci ostatní členovia rodiny. Manžel matky dieťaťa zabezpečuje starostlivosť o dieťa takmer od jeho narodenia (v spoločnej domácnosti žila matka s biologickým otcom dieťaťa len štyri mesiace po narodení dieťaťa).

V konaní bolo preukázané, že otec sa o dcéru dlhodobo nezaujíma, nezabezpečuje jej potreby, nestýka sa s ňou, neinformuje sa o jej zdravotnom stave, nevykonáva svoje rodičovské práva, neprejavuje oň žiaden záujem. Dieťa nemá s otcom vytvorený citový vzťah, od r. 2010 nie sú v žiadnom kontakte. V minulosti, keď sa nerealizoval jeho styk s dieťaťom sa otec obrátil na súd aj na orgán starostlivosti o deti a mládež, ktorý mu poskytol sociálne poradenstvo, žiadal úpravu styku aj súdnou cestou, no v súčasnosti svoj záujem o dieťa neprejavuje žiadnym spôsobom, napriek tomu, že býva v tej istej obci, dokonca na tej istej ulici ako maloletá R.. Nezáujem otca vyplynul aj z dokazovania, keďže sám potvrdil, že s maloletou nie je v kontakte, nezaujíma sa o jej telesný, ani duševný vývoj. Aj keď si otec aktuálne vyživovaciu povinnosť plní v súdom určenej výške, v predchádzajúcom období si ju vôbec neplnil. Nezáujem o zabezpečovanie potrieb dieťaťa u otca vyvrcholil jeho trestným stíhaním, keď bol odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil k svojmu vlastnému dieťaťu. Súd pripomína, že za vzťah rodiča a jeho dieťaťa je zodpovedný predovšetkým rodič, ktorý ho vytvára od útleho veku dieťaťa. Vzťah otca k dcére vystihuje aj vyjadrenie otca, že ak matka chce dieťaťu zmeniť priezvisko, má si ju jej manžel osvojiť.

Na druhej strane dieťa vyrastá v úplnej rodine, kde rolu otca prevzal manžel matky, ku ktorému maloletá má pozitívny vzťah, spontánne ho začala oslovovať tatino. Po uzatvorení manželstva majú matka aj manžel aj ich maloleté deti totožné priezvisko. Vzhľadom na to, že maloletá používa priezvisko otca, vyvoláva táto skutočnosť zbytočné otázky nevlastných súrodencov, ale i detí zo školského kolektívu, ktoré jej dávajú pocit, že nie je plnohodnotným členom rodiny manžela matky. Maloletá sa však aj napriek tejto prekážke celkom identifikovala s rodinou v ktorej žije, vyrastá, čo bolo potrebné potvrdiť aj formálnym spôsobom. Súd pri rozhodovaní zohľadnil v prvom rade záujem dieťaťa na zmene priezviska, zohľadnil okolnosti, ktoré vplývajú na možnosť zmeny priezviska dieťaťa, ako aj samotný názor a stanovisko maloletej R. ktorá vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť sa dokáže adekvátne k tejto otázke vyjadriť. Pri zistení absencie citovej väzby maloletej k biologickému otcovi a jej potrebe identifikovať sa aj priezviskom so svojou rodinou, v ktorej žije, kde všetci členovia užívajú priezvisko C., súd udelil matke súhlas za otca k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa na priezvisko C. aj napriek nesúhlasnému stanovisku biologického otca.

Otec by si mal uvedomiť, že zmena priezviska dieťaťa nemení nič na jeho citovom ani právnom postavení otca, jeho rodičovské práva a povinnosti ostávajú zachované. Ak bude mať záujem o obnovenie kontaktu s dieťaťom, obnovenie citovej väzby medzi nimi, zmenené priezvisko dieťaťa by mu v tom brániť nemalo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a) O. s. p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.